

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalous-
rahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

PARRAN LAMMEN LAAJENTAMINEN; loppuraportti 30.11.2011

1. Hankkeen toteuttaja

Parran lammen laajennustyön toteuttajana toimii Teuvan kunta, os. PL 25, 64701 TEUVA. Hankkeen toteutuksen organisointi on kunnanhallituksen päätöksellä 7.12.2009 (257 §) annettu kunnan teknisen toimen tehtäväksi.

Hankkeen vastuuhenkilönä kunnan puolesta toimii kunnaninsinööri Markku Salonen.

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

Hankkeen nimi on Parran lammen laajennushanke. Hanketunnus on 8006.

Ohjelma:	Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2007 - 2013
Toimintalinja:	Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen
Toimenpide:	Elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut.

3. Yhteenveto hankkeesta

Teuvan kunnassa sijaitseva Vapaa-ajankeskus Parra on teuvalaisten ja matkailijoiden liikunta- ja ulkoilukohde. Alueella vierailee vuosittain noin 30 000 kävijää. Vapaa-ajankeskus Parra sijaitsee Teuvan kunnan keskustasta noin 7 km etelään. Toiminta Parrassa sijoittuu Parravuoren ympärille (140 m), joka on myös kunnan merkittävin luonnonnähtävyys.

Parra on monipuolinen vapaa-aika- ja matkailukeskus, jonka toiminta koostuu kolmesta osa-alueesta: Parran rinteiden pohjoispuolella sijaitsee laskettelukeskus Snowpark Parra, jossa vierailee vuosittain noin 10 000 kävijää. Rinnealueen eteläpuolelle laskeutuu Luonto-Parran alue, joka koostuu ulkoilureitistöistä sekä latu- ja patikointiverkostosta. Luonto-Parran alueelta löytyy myös metsäkirkko sekä ravintola- ja juhlarakennus kokoustiloinen. Parran toiminnan kolmas osa-alue on 70 vapaa-ajanasunnon mökkikylä. Yksi keskeisimmistä vapaa-ajanviettomahdollisuuksista Luonto-Parrassa on siellä sijaitseva suosittu uimalampi.

Laskettelukeskus Snowpark Parra on panostanut toiminnassaan erityisesti nuoriin, lapsiin ja lapsiryhmiin. Luonto-Parran alueella järjestetään runsaasti erilaisia tapahtumia, joista suurin on Siirrettävien Saunojen Kokoontumisajot, joka kerää vuosittain noin 6 000 kävijää Parraan. Tämän lisäksi alueella järjestetään mm. urheilukilpailuja sekä erilaisten urheilulajien harjoittelua, mm. paikallisia, alueellisia ja kansallisia hiihto-, hiihtosuunnistus-, suunnistus- ja pyöräilykilpailuja.

Vuoden 2007 aikana laadittiin Parran ja Sotkan alueille Master Plan eli yhteinen toimintasuunnitelma. Parran ja Sotkan Master Planin tarkoitus on katsoa tulevaisuuteen, vuoteen 2020 saakka, ja arvioida, millä tavalla nämä kaksi suhteellisen lähellä toisiaan olevaa aluetta (noin 30 km) löytäisivät toteutuskelpoisen ja pitkällä tähtäyksellä liiketaloudellisesti kannattavan pohjan palvelemaan seutukunnan asukkaiden ja myös matkailijoiden tarpeita.

Master Planissa määritellään Parran ja Sotkan yhteinen visio, jonka mukaan vuonna 2020 Parra ja Sotka muodostavat itsenäiset matkailu- ja virkistysalueensa, jotka mielletään imagollisesti ja toiminnallisesti toisiaan täydentäviksi. Yhteistyötä tehdään synergiaa tuottavassa toiminnassa.

Master Planissa määritellyn Parran oman vision mukaan:

Parra on vuonna 2020

- valtakunnallinen maastohiihto- ja suunnistuskeskus,
- ylimaakunnallinen liikunta- ja luontomatkailukeskittymä,
- monipuolinen liikunta- ja virkistysalue sekä loma-asuntoalue,
- merkittävä tapahtumakeskus,
- kävijämäärältään 100 000 vuodessa.

Matkailun pääkohderyhmiä ovat kotimaiset perheet ja eri lajien harrastajat, virkistyskäytössä kuntalaiset ja lähialueiden asukkaat. Parra on maastohiihdossa ja suunnistuksessa valtakunnallisesti tunnettu. Matkailun kärkituotteita ovat rinnetoiminnot, tapahtumat, urheilukilpailut sekä leiritoiminta. Parra tarjoaa monipuolisia hyvinvointipalveluja sekä kuntalaisten virkistys- ja luontoliikuntapaikkoja. Parra on suosittu retkeily-, marjastus-, sienestys-, hiihto-, uinti- ja luontoliikuntapaikka.

Master Plan toimintasuunnitelman tavoitteena on rinnealueen ja Luonto-Parran toiminnallisen yhteyden parantaminen, jolloin alue hahmotetaan yhtenä kokonaisuutena. Parran alueen siisteyteen ja ympäristön vetovoimaisuuteen kiinnitetään huomiota. Alueen tulee olla myös helposti saavutettavissa (opasteet, tieyhteydet), ja vesielementtiä hyödynnetään ympäristön vetoiman lisäämisessä. Maankäytössä hyödynnetään nykyistä infraa, ja uuden rakentaminen tukeutuu olemassa olevaan rakenteeseen.

4. Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

a) Yleisemmän tason tavoitteet

Tavoitteena on saavuttaa vuoden 2007 aikana laaditussa Parra (Teuva) ja Sotka (Kauhajoki) -toimintasuunnitelmassa asetetut visiot/tavoitteet vuoden 2020 loppuun mennessä.

Parra on vuonna 2020

- valtakunnallinen maastohiihto- ja suunnistuskeskus,
- ylimaakunnallinen liikunta- ja luontomatkailukeskittymä,
- monipuolinen liikunta- ja virkistysalue sekä loma-asuntoalue,
- merkittävä tapahtumakeskus,
- kävijämäärältään 100 000 vuodessa.

b) Hankkeen alemman tason tavoitteet

Parran lammen laajennuksen tavoitteena on

- uudistaa ja kehittää Parran lammen ja majan ympäristöä sekä alueen yleisilmettä entistä houkuttelevammaksi ja vetovoimaisemmaksi palvelukeskukseksi

- tukeutua uudistuksessa Paran alueelle jo rakentuneeseen infraan ja kehittää alueen vahvuuksia ja lisätä varsinkin kesäkaudella tapahtuvia aktiviteetteja,
- turvata uudistuksilla eri käyttäjäryhmien perustarpeet ja luoda edellytykset eri toimintojen jatkuvaan kehittämiseen,
- monipuolistaa Parran latuverkoston rakennetta sekä nostaa latuverkoston taso nykypäivän kilpailutoiminnan vaatimuksia vastaavaksi,
- lisätä keinolumentekokapasiteettia laajentamalla lumetukseen tarvittavaa vesitilavuutta sekä parantaa lumetukseen käytettävää vesiverkostoa ja sen toimivuutta,
- saada laskettelurinne ja hiihtoladut lumetetuksi keinolumella mahdollisimman nopeasti pakkaskauden alkaessa,
- luoda talvikauden aktiviteeteille mahdollisimman pitkä toimintakausi keinolumen avulla, kasvattaa lumirakentamisen osaamisen ja kokemuksen avulla Parran talvikauden aktiviteetteja ja markkinoinnillista näkyvyyttä, tavoitteena merkittävä vuosittaisten kävijämääräen lisäys.

4.2 Hankkeen toteutus

c) Toimenpiteet

Hankkeessa on 31.12.2010 mennessä tehty seuraavat toimenpiteet:

Teuvan kunnanhallitus on 7.12.2009 (257 §) antanut tekniselle toimelle tehtäväksi valmistella yhteisöinvestointihanketta Parran lammen laajentamisesta.

Rahoitushakemus Parran lammen laajentamisesta on jätetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 15.12.2009.

Teuvan kunnan rakennustarkastaja on myöntänyt toimenpideluvan ja vahvistanut Parran lammen laajentamista koskevan yleissuunnitelman 29.1.2010 (6 §).

Hankehakemuksesta lausunnon ovat antaneet

ELY-keskus hankejaosto	5.1.2010
MYR hankeryhmä	12.1.2010
E-P:n YVA-ryhmä	8.2.2010.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 4.3.2010 tehnyt hanketukipäätöksen määrärahan myöntämisestä Parran lammen laajennushankkeeseen.

Teuvan kunnan tekninen toimi on pyytänyt urakkatarjoukset hankkeen toteuttamisesta 4.6.2010 klo 12.00 mennessä. Tarjouspyyntö on julkaistu HILMA-palvelussa sekä kunnan kotisivuilla 12.5.2010.

Tekninen toimi on pyytänyt kaikilta määrääjassa tarjouksen jättäneiltä urakoitsijoilta (7) lisätarjouksen, mikäli osa lammen tiivisrakenteesta joudutaan toteuttamaan tiivisrakennelvalvolla. Lisätarjouksen jättöaika on ollut 18.6.2010 klo 12.00 mennessä.

Teuvan kunnanhallitus on kokouksessaan 21.6.2010 (129 §) tehnyt päätöksen urakoitsijan valinnasta sekä osoittanut määrärahan hankkeen toteuttamista varten.

Hankkeen urakoitsijaksi on valittu hinnaltaan edullisimman tarjouksen antanut Maarakennus Hautala Ay Isojoelta. Urakan kokonaishinta on 146 400,00 euroa (alv 0 %).

Hankkeen toteuttamista koskeva urakkasopimus on allekirjoitettu 18.11.2010.

Töiden urakka-alueella arvioidaan alkavan kevättalvella 2011.

Urakoitsija on aloittanut työt kohteessa pitkän laskettelu- ja maastohiihtokauden (2010/2011) jälkeen 4.4.2011 allasalueen puuston poistolla. Työ on valmistunut siten, että urakkaa koskeva vastaanottotarkastus on pidetty 25.11.2011.

d) *Aikataulu*

Teuvan kunnan hankehakemuksessa sekä ELY-keskuksen rahoituspäätöksessä hankkeen valmistumisen takarajaksi on merkitty 30.6.2011. Hankkeen toteuttamista koskevassa urakkatarjouspyynnössä sekä työn rakennusurakkasopimuksessa valmistumisen takarajaksi on merkitty 30.5.2011.

Rakennuttajan ja urakoitsijan kesken on alustavasti sovittu, että työ aloitetaan talviolosuhteet sekä alueen käyttöolosuhteet huomioon ottaen kevättalven 2011 aikana, ja mikäli sääolosuhteet sallivat, työ toteutetaan yhtäjaksoisesti kevään/kesän 2011 aikana.

Työhön sisältyy tiivistyskalvon asentaminen osalle lammen pohjaa sekä lammen kaakois- ja itäpuoliseen luiskaan. Kalvolla varmistetaan veden pysyminen rakennettavassa altaassa. Mikäli tiivistyskalvon asentamisessa tulee sääolosuhteiden vuoksi viivytyksiä, voidaan hankkeen valmistumisen määräaikaan joutua hakemaan lisäaikaa.

Hankkeen toteuttamiseen on kirjeellä 26.5.2011 haettu jatkoaikaa 31.12.2011 saakka. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on päätöksellään (pääötsnro 16834) 30.5.2011 määrännyt investointihankkeen toteutusajaksi 1.1.2010 – 31.12.2011.

e) *Resurssit*

Työn hallinnointi on toteutettu Teuvan kunnan teknisen toimen henkilöresurssein. Hankkeen kirjanpito on hoidettu Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n kautta, joka hoitaa kaikki kunnan taloushallintoon liittyvät asiat. Hankkeelle on avattu oma kustannuspaikka kustannusten toteutumista ja seuranta varten.

Parran lammen rakentamistyöt on pääosiltaan tehty urakointimenettelyllä. Urakoitsijaksi kilpailutuksen perusteella on valikoitunut Maarakennus Hautala Ay Isojoelta.

f) *Toteutuksen organisaatio*

Hankkeen vastuuhenkilönä rakennuttajan puolesta toimii kunnaninsinööri Markku Salonen. Työn paikallisvalvojana toimii maanrakennusmestari Jari Kallio.

Urakoitsijan vastuuhenkilönä työn aikana toimii rakennusmestari Toni Hautala.

g) *Kustannukset ja rahoitus*

Kustannukset ovat muodostuneet suunnittelijan laatimien urakka-asiapapereiden kustannuksista sekä rakennuttajan valmistelutöistä, kuten tarjouspyynnön valmistelu, tarjouspyynnöt, tarjousten vertailu, käsittely, päätösehdotus kunnanhallitukselle, urakkasopimuksen laadinta ja allekirjoitukset.

Hankkeen 31.12.2010 mennessä syntyneet kustannukset ovat olleet yhteensä 3 326,38 euroa (alv. 0 %).

Parran lammen laajentamisen hinnaltaan halvimman urakkatarjouksen kokonaishinta on 146 400,00 euroa (alv. 0 %). Työn aikaan urakkasummaan on tullut muutoksia, lisäyksiä ja vähennyksiä, mahdollisten sidottujen massamäärien muutoksista, kuten esimerkiksi louhinta, joten tarkka euromääräinen toteuttamiskustannus selviää vasta työn päätyttyä urakan loppuselvityksen yhteydessä.

Työn hyväksyttävät kustannukset ELY-keskuksen avustuspäätöksen mukaan ovat:

		134 000 euroa
josta	EU-osuus	60 600 ”
	kunnan osuus	74 140 ”

Mitä todennäköisimmin avustuspäätöksessä hyväksyttävät kustannukset eivät kata hankkeen lopullisia kustannuksia. Avustuspäätöksessä hyväksyttävien kustannusten ylimenevä osuus tulee kokonaisuudessaan kunnan vastattavaksi.

Hankkeen 31.12.2010 mennessä muodostuneet kustannukset ovat olleet 3 326,38 euroa (alv. 0 %) ja vuoden 2011 aikana syntyneet kustannukset ovat 150 007,82 euroa (alv. 0 %). Hankkeen kokonaiskustannukset ovat:

		153 334,20 euroa (alv. 0%),
josta	EU-osuus	60 660,00 ” ”
	kunnan osuus	92 674,20 ” ”

h) Raportointi ja seuranta

Hankkeesta on laadittu väliraportti 31.12.2010 tilanteen mukaan. Raportti on toimitettu vuoden 2011 alussa ELY-keskuksen hanketta valvovalle henkilölle.

Maksatushakemus koko työn osalta tehdään hankkeen valmistuttua. Loppuraportti laaditaan työn valmistuttua ja se liitetään maksatushakemukseen.

i) Toteutusolehtukset ja riskit

Työn toteutuksen osalta arvioituja aikatauluja on jouduttu sovittamaan Snowpark Parran ja Luonto-Parran alueiden toimintaa mahdollisimman vähän haittaavaksi. Pitkän ja lumisen talvijakson (2010/2011) seurauksena, jolloin toiminnot Parran alueella ovat vilkkaimmillaan, työt on voitu aloittaa 4.4.2011.

Myöhäinen työn aloitus on aiheuttanut uuden lammen vesitäytön/vesikertymän osalta riskin. Riski ei ole kuitenkaan toteutunut, vaan lampi on täyttynyt syksyn 2011 sateiden seurauksena kokonaisuudessaan 6.10.2011 mennessä, ts. hyvissä ajoin ennen rinnehihtokeskuksen ja latujen lumetusvesikäyttötarvetta.

4.3

Yhteistyökumppanit

ELY-keskus
 Euroopan yhteisö
 Teuvan kunta
 Eri sidosryhmät
 Snowpark Parra
 Luonto-Parra
 Parran mökkitoimikunta
 Snowpark Parran ja Luonto-Parran käyttäjät
 Seutukunnan asukkaat
 Matkailijat

4.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen lopputuloksena on saatu n. 11 000 m³ lisää vesitilavuutta Parran talvikäyttöä varten. Vesitilavuuden lisääntyminen varmistaa erityisesti rinnehihdon ja hiihtokeskuksen lumetusveden tarvetta sekä varmistaa ja mahdollistaa edelleen em. toimintoja lisäten myös niiden vuosittaista kestoä/käyttöä/toimintakauden pituutta.

Parran toimijoiden kesken on alustavasti sovittu, että lumetusvesi otetaan ensisijaisesti uudesta lammesta, jolloin vanhan lammen vesipinta on mahdollista pitää stabiilina. Näin voidaan varmistaa avantouimareiden häiriötön, useita vuosia jatkunut vanhan lammen käyttö.

Työn tuloksena on saatu myös lisää kesävirikistyskäyttömahdollisuuksia esim. uinti-, patikointi-, lenkkeily- ym. vapaa-aika- ja kalastusharrastusten osalle.

Vanhaan olemassa olevaan lampeen on aikaisemmin istutettu kaloja, jotka ovat menestyneet hyvin. Tarkoituksena on tehdä kalaistutuksia myös uuteen nyt rakennettuun lampeen myöhemmin.

Uuden lammen kaivumassa on ohjattu hyötykäyttöön; massoilla on parannettu latu- ja rinnehihtoverkoston.

Mm. uuden lammen pohjoispuolelle lammen purkuojan varteen on rakennettu vanhaa latuverkoston yhdistävä latupohja, joka edesauttaa ja mahdollistaa esim. sprinttihilhdon järjestämisen Luonto-Parran hiihtostadionalueella. Lisäksi uuden lammen ympärillä oleva ”ranta-alue” on latuverkostokäytössä talviaikana.

Uusia latupohjia käytetään kesäaikana kävely- ja ulkoilureitteinä.

Hankkeen toteuttamisella on merkittävä vaikutus Luonto-Parran ja Snowpark Parran alueen toimintojen monipuolistamiseen, käyttäjäkunnan lisääntymiseen, olemassa olevien toimintojen laajentamiseen, kehittämiseen ja toimintakausien pidentämiseen.

Parran lammen laajennustyön toteutumisella on saavutettu kaikki sille asetetut hankkeen alemman tason tavoitteet. Lisäksi yleisemmän tason tavoitteiden osalta Parran lammen laajennustyö on ensimmäinen merkittävä askel Parra (Teuva) ja Sotka (Kauhajoki) –toimintasuunnitelmassa asetettujen visioiden/tavoitteiden toteuttamiseen/saavuttamiseen vuoden 2020 loppuun mennessä.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Aikaisemmin toteutetussa Parran ja Sotkan Master Plan 2020 -kehittämissuunnitelmassa, johon tämäkin hanke liittyy, on otettu kokonaisvaltaisesti kantaa sekä Parran että Sotkan alueiden kehittämiseen. Em. kehittämissuunnitelman pohjalta hankkeita tullaan viemään eteenpäin kulloinkin käytettävissä olevien resurssien mukaan sekä eri toimintatahojen voimin.

6. Allekirjoittajat ja päiväys

Teuva 30.11.2011

Markku Salonen,
kunnaninsinööri

Jari Kallio,
maanrakennusmestari

- liitteenä valokuvia hankkeen toteuttamisen eri työvaiheista 16 kpl
  - linkki hankkeen tietoihin Teuvan kunnan kotisivuilla: [Teuva-INFO/Hankkeet/Parran lammen laajennushanke](#)
-